

İmran Əbilov – 90

Vətənə xidmətdə keçən ömür

Tarix bər-bəzəyi xoşlamır, daha çox sərtliyə meyillidir. Tarix ibrətdir, onu unudanda ağır fəsadlar olur. Uzun illər ermənilərin türk-müsəlman əhalisinə qarşı törətdiyi vəhşiliklər haqqında yazmadıq, yaddaşımıza həkk etmədik, onun acısını çəkdik. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra ibrət götürdüyümüz tarix budur: gələcəkdə ermənilərlə qonşu kimi yaşaya bilərik, amma ermənilərin illər boyu bizə qarşı törətdiklərini heç vaxt yaddan çıxarmamalıyıq. Bu, tarixin bizə öyrətdikləridir.

Bakıda ali məktəbdə oxuyanda Masallı-da doğulan və Bakıda məsul vəzifədə işləyən İmran Əbilov haqqında eşitmişdim, amma şəxsi tanışlığımız uzun illər sonra baş verdi. Oğlu tarix fakültəsinə qəbul olunmuşdu. Ata nə qədər təvazökar idisə, oğlu da bir o qədər tərbiyəli idi. Övladının davranışından atasının yüksək vəzifə sahibi olduğu qətiyyən hiss olunmurdu. İmran müəllimlə şəxsi tanışlığımızın qısa tarixçəsi belə başladı.

Allah-taala İmran müəllimə hər şey verib. Çoxlarının həsrətində olduğu boy-buxun və qüsursuz qamət, gözəl nitq, şirin diksiya, qarşdakını dinləmək bacarığı, yüksək mədəniyyət, səliqəli geyim, böyük səbr, mütlə, yaddaş... Bu siyahını artırmaq da olar. Vətənə böyük məhəbbət və hamıya nümunə ola bilən ailə başçısı, müdrik ata, şirin baba, sədaqətli dost və sair.

İmran müəllimin yazdığı kitabları oxuyanda (“Bir ömrün salnaməsi”, “Vətənə vurğun ömürdən səhifələr”, “Deyilən söz yadigardır”, “Xatirələrdə yaşayan insan”) onun böyüklüyünə qibtə edirsən, yaşadığı həyatı və qazandığı uğurlara heyran olursan.

Yeri gəlmişkən, onu da xüsusi qeyd etməliyəm ki, İmran müəllimin atası Rəşid kişi bölgənin tanınmış vəzifə sahiblərindən olub. Bir müddət mənim doğulduğum kənddə də rəhbərlik edib. İnsanların Rəşid kişi ilə bağlı fikirləri hər bir övlad üçün böyük fəxrət ola bilər. Ruhu şad olsun.

İmran müəllim, sözün həqiqi mənasında, müəllim kimi fəaliyyətə başlayıb. Lənkəranda pedaqoji texnikumunu bitirəndən sonra Boradigah qəsəbəsindəki məktəbdə çalışıb. İlk dəfə savadını, bacarığını və ədalətini həmin kəndin şagirdləri ilə bölüşüb.

İmran müəllim texnikum təhsili ilə kifayətlənməyib, ali təhsil barədə düşüncə. Gəncə Kənd Təsərrüfatı İnstitutunu seçib. Stalin təqaüdü ilə oxuyub və İnstitutu fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Bəlkə də ilk dəfə Gəncədə hiss etdilər ki, gələcəyin kənd təsərrüfatı mütəxəssisi ədəbiyyat həvəskarıdır, klassiklərdən, o cümlədən Nazim Hikmət, Səməd Vurğun, Süleyman Rüstəm, Rəsul Rza, Bəxtiyar Vahəzadə və başqalarından saatlarla şeir deyər bilər.

Kənddə zootexnik, Rayon Partiya Komitəsində təlimatçı işlədi, Rayon Komsomol Komitəsinin birinci katibi seçildi, Respublika Komsomolu Mərkəzi Komitəsində təlimatçı, nəhayət, uzun illər Masallı İstehsalat İdarəsinin rəisi oldu. İmran müəllim sadaladığım bu vəzifələrdə vicdanla çalışdı, bölgənin kənd təsərrüfatı sahəsində uğurlarının qazanılmasında mühüm rol oynadı. Hərda işlədisə, dürtüst bir təsərrüfat işçisi olduğunu sübut etdi. İnstitutda qazandıqlarını praktiki-kada rahat şəkildə tətbiq edə bilirdi. Əhatəsində olanlar elə bil ilk dəfə bu düşüncədə insan görür və İmran müəllimə böyük hörmətlə yanaşırdılar.

İmran müəllim hiss edirdi ki, doğma Masallını nə qədər ürəkdən sevsə də respublikanın onun savad və təcrübəsinə ehtiyacı var. Həm də Azərbaycanın idarəçiliyi elə bir şəxsə tapşırılab ki, işgüzar və novator mütəxəssislər onun ətrafında olmalı idilər. Beləliklə, İmran müəllimin Bakı həyatı başladı.

İmran müəllim sədaqətli insandır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin birinci hakimiyyəti dövründə respublikanın heyvandarlıq sahəsinə rəhbərlik ona həvalə edildi. Heydər Əliyev İmran müəllimi şəxsən tanıyırdı, İmran müəllim respublika rəhbərinin etimadını doğrultmaq üçün bütün təcrübə və bacarığını ortaya qoydu.

Heydər Əliyev Moskvada Qorbaçov tərəfindən istefaya göndəriləndən sonra dünənə qədər Ulu öndərin çörəyini yeyənlərin bir çoxu ona xəyanət yolunu tutdu. Amma İmran müəllim əqidəsindən dönmədi, Heydər Əliyev yoluna xəyanət etmədi. Ulu öndər Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə yenidən hakimiyyətə gələndə İmran Əbilovun bu keyfiyyətini yüksək qiymətləndirdi. Heydər Əliyev dəqiq bilirdi ki, Azərbaycanda çamışçılığın inkişafında İmran müəllimin müstəsna xidmətləri var. Ona görə də bu sahənin inkişafında İmran müəllimdən çox şey gözləyirdi. İmran müəllim də bu etimadı doğrultdu.

İmran Əbilov Qarabağın üstünü qara bulud alana qədər həmin rayonları bir-bir gəzmiş və heyvandarlıq sahəsində bu bölgəyə hər cür köməklik göstərmişdir. Azərbaycanın bütün bölgələri, o cümlədən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurla bağlı şirin xatirələr İmran müəllimin həyatında xüsusi səhifə təşkil edir. O, 1989- 1991-ci illərdə Respublika Dövlət Aqrar-Sənaye Komitəsinin xətti ilə keçmiş Dağlıq Qarabağ, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Laçın, Kəlbəcər, Ağdamda erməni cəlladlarına qarşı mübarizədə fəal iştirak etmiş, yurdlarından köçkün düşən insanların ayrı-ayrı rayonlarda yerləşdirilməsində həlledici rol oynamışdır.

İmran müəllim təvazökar və səmimi insandır. O, halal yolla qazandıqlarına qane olan gözü-könlü tox bir Allah bəndəsidir. “Mənim var-dövlətim Azərbaycandır, xalqımdır, övladlarımdır, nəvələrimdir,”- deyir.

İmran Əbilovun səliqəsi ilə ciddiliyi həmahəngdir. Kimlə süfrə yoldaşı olubsa, kəsdiyi çörəyi heç vaxt unutmayıb.

Qarabağ bölgəsi işğal olunandan sonra rahatlığını itirsə də ruhdan düşmürdü. Çətinlikləri görürdü, amma ruhdan düşmürdü, Ümummilli lider Heydər Əliyevə böyük ümid bəsləyirdi. Allaha şükürlər olsun ki, Ulu öndər Azərbaycan xalqının ümidini doğrultdu. Heydər Əliyevin “ Mən ona öz varlığım kimi inanıram” kəlamına bütün Azərbaycan xalqı səs verdi. Ümummilli li-

derin təqdim etdiyi cənab İlham Əliyevin ətrafında bütün Azərbaycan xalqı dəmir yumruq kimi birləşdi. Azərbaycan öz tarixində ilk dəfə ərazi bütövlüyünü təmin etdi, Qarabağdakı separatçı yuvası ləğv olundu.

Bu qələbə İmran müəllimin ömrünə ömür qatdı. Vətənin bir hissəsi işğal altında olanda nə qədər toy- düyündən, neçə ad günündən imtina etməli olmuşdu. İndi qalib ölkənin xoşbəxt veteranı kimi ad gününü istədiyi şəkildə, böyük təmtəraqla keçirə bilər. İmran müəllimin buna tam haqqı çatır.

Cənub bölgəsində bu həqiqəti hamı bilir. Bu bölgədə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması Şirvan və İmran Əbilov qaradaşlarının adı ilə bağlıdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yaradılan YAP Azərbaycanın qazandığı uğurlarının önündə gedir, xalqımızı daha böyük qələbələrə səsləyir.

Dövlətçilik İmran Əbilovun canında, qanındadır. Mən onu tanıyandan belə görmüşəm. İmran müəllim diqqətəil bir insandır. Nəzərindən heç nə yayınmır. O, böyük əxlaq sahibidir. Bu cəhətdən hamımız onunla fəxr edirik.

İmran müəllim kənd təsərrüfatı mütəxəssisi olsa da, müxtəlif sənət sahibləri ilə dostluq etmişdir. O, Lənkəran Pedaqoji Texnikumunda oxuyarkən sevimli şairimiz Səməd Vurğunla məktublaşmış, bu barədə xatirələr Ədəbiyyat Muzeyində saxlanılır. İmran müəllim Mehdi Hüseyn, Rəsul Rza, İlyas Əfəndiyev, Nəbi Xəzri, Bəxtiyar Vahəzadə, İsmayıl Dağıstanlı, Lütvləli Abdullayev, Cənəli Əkbərov, Həbil Əliyev, Arif Babayev, Sabir Mirzəyev, Cəmil Əlibəyov, Ağababa Rzayev, Rəfəil Nağıyev, Əli İldırımoglu, Braziliyanın keçmiş kənd təsərrüfatı naziri Antonio Kabrera, Bolqarıstanın Kənd Təsərrüfatı Akademiyasının keçmiş prezidenti X. Xinkovski və onlarla başqa görkəmli şəxsiyyətlərlə dostluq etmişdir.

Əziz oxucu, İmran müəllim barədə bildiklərimi Sizə şirin nağıl kimi çatdırdım. Əlavə edim ki, o, gözəl ailə başçısıdır. Övladlarından razıdır, çünki atalarının yolu ilə rahat gedə bilirlər. Hər biri doğma Azərbaycana ləyaqətlə xidmət edir. Nəvələr də bu yolu uğurla davam etdirirlər.

Yaxın günlərdə Respublika Veteranlar Şurasının Rəyasət Heyətinin üzvü, Qarabağ müharibəsi veteranı İmran Əbilovun 90 yaşı tamam olur. Borcumuz onun yubileyini təbrik etmək, arzularımızı dilə gətirməkdir. 100 rəqəmindən hamının xoşu gəlir. Əzizimiz İmran müəllimə hələlik 100 illik zirvəni fəth etməyi arzulayıırıq.

Şübhəsiz, yarıdan və ömür verən Allahdır. Allah İmran müəllimi qorusun!

Anar İSGƏNDƏROV,
Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin
sədri, tarix elmləri doktoru, professor